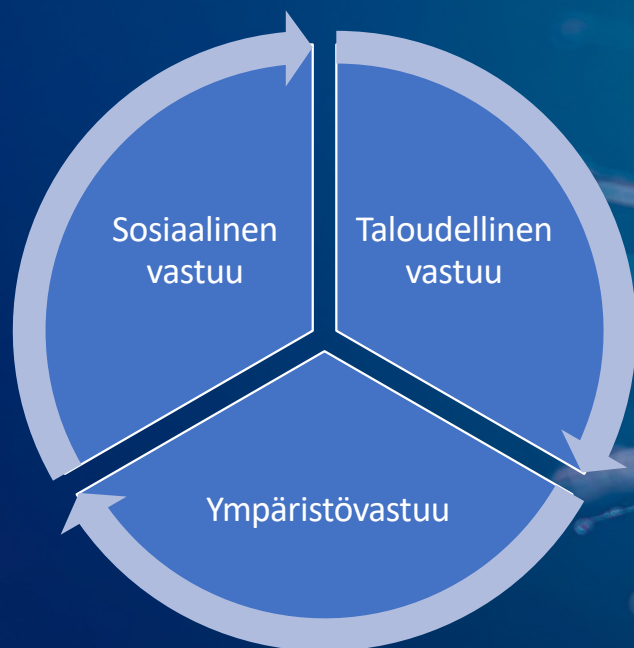

Puhtauspalvelujen vastuullinen ostaminen

Esihenkilö- ja asiantuntijapäivät 26-27.1.2023

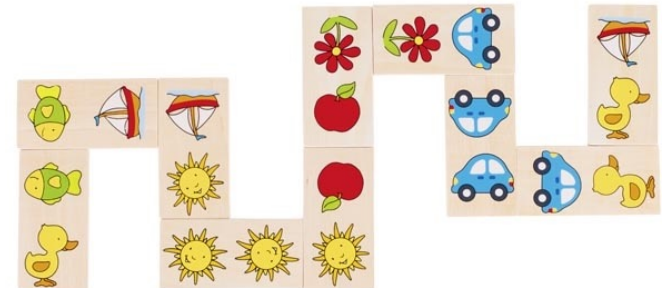
YMPÄRISTÖVASTUULLINEN OSTAMINEN

- ✓ 42% yritysten esittämistä ympäristöväitteistä on liioiteltuja, paikkansapitämättömiä tai petollisia (Lähde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_269)
- ✓ **Erilaiset ympäristömerkit ja –standardit**, kuten Joutsenmerkki, Ympäristömerkintä Suomi Oy, EU Ympäristömerkki, ISO 14024 -standardin mukaiset tyypin 1 ympäristömerkit
 - ✓ Tunnistavat elinkaaren tärkeimmät ympäristö- ja terveysongelmat
 - ✓ Osoittavat, että tiukat ympäristö- ja terveysvaatimukset täyttyvät
 - ✓ Asettavat vaatimuksia tuotteille ja palveluille
- ✓ Ympäristömerkeillä on nimenomaisesti **puhtausalan tuotteisiin ja palveluihin liittyen kriteerejä, mm:**
 - ✓ Vaatimukset kemikaalien ainesosien myrkyttömyys vesieliöille, biohajoavuus, terveydelle haitallisten aineiden kieltä
 - ✓ Siivoustarvikkeiden ja –välineiden resurssitehokkuus, pitkä käyttöikä
 - ✓ Materiaalien pakkausvaatimukset, kiertotalous, muotoilu ja materiaalivalinnat
- ✓ Hankintalaki sallii virallisten ympäristömerkkien edellyttämisen kilpailutuksen kohteena olevilta tuotteilta tai palveluilta

TALOUDELLINEN VASTUU, VASTUU TUOTETUSTA PALVELUSTA

- ✓ Tilaajavastuun lisäksi kannattaa selvittää tarjoajien/sopimuskumppanien muut **taustatiedot**:
 - ✓ Varmista vastuuvakuutuksen olemassaolo (ei aina näkyvillä Vastuugroup.fi palvelussa)
 - ✓ Tilinpäätöstiedot
 - ✓ Luottotiedot
 - ✓ Mahdolliset maksuhäiriöt ja julkiset merkinnät
 - ✓ Uusin työsuojelutarkastusraportti AVI:sta
- ✓ Pyydä tarjoajilta tarjouspyyntöön referenssejä muilta asiakkailta
- ✓ Sopimukseen kirjaukset vahinkojen ja tahallisten tapahtumien varalle.

TIEDOSTA ALAMME RISKIT

Yötöitä 190 tuntia kuussa, ruskeaa vettä hanasta, kускаamista kesärenkailla pakkasilla – Espresso Housen keskuskeittiön työntekijät kertovat kokemuksistaan [YLE 9.1.2022](#)

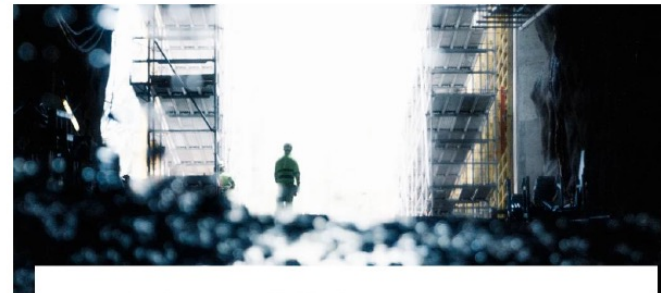

[YLE 30.3.2020](#)

Asiantuntija pitää ongelmaa laajana – HS: Useissa nepalilaisissa ravintoloissa poljetaan räikeästi työntekijöiden oikeuksia [YLE 30.3.2019](#)

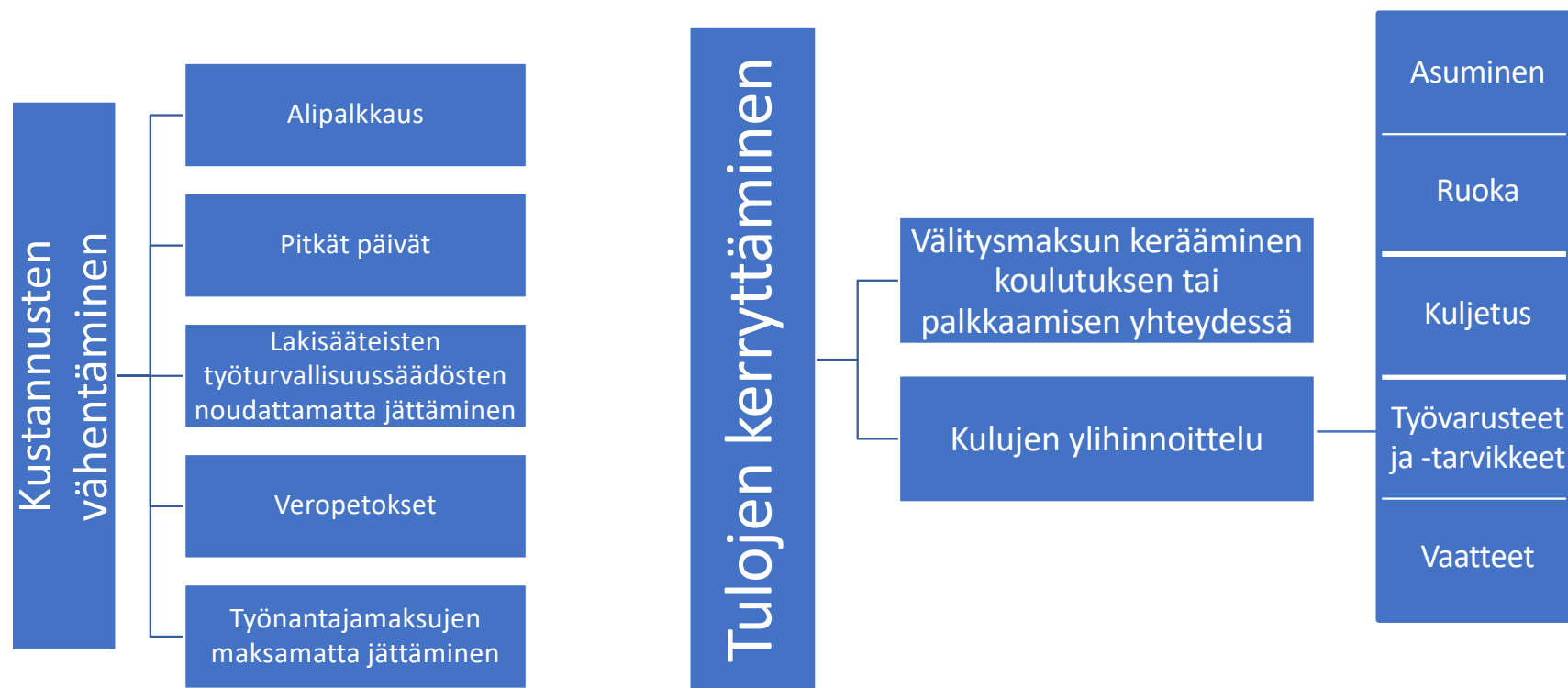
Siivoton ala [HS 5.7.2020](#)

Pohjanmaan poliisi Närpiön kiskontavyyhdistä: "Rikollinen toiminta on jatkunut pitkään, puhutaan kymmenistä vuosista" [YLE 17.2.2022](#)

Pimeää hommaa [YLE 28.9.2020](#)

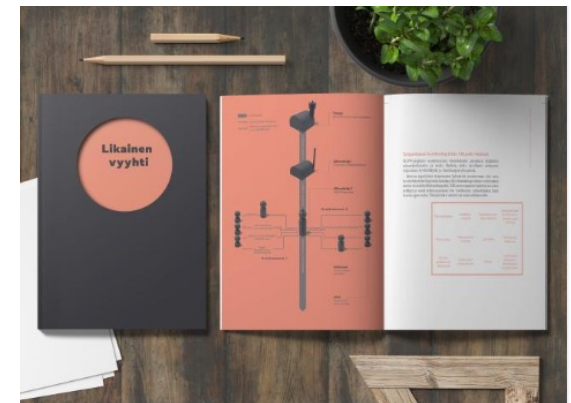
HYVÄKSIKÄYTÖN LIIKETOIMINTAMALLI

FLOW julkaisu "Likainen vyyhti" (2019), <https://heuni.fi/publications>

OSTAJA, TUNNE KUMPPANISI

- ✓ Tilaajavastuun lisäksi muut **taustatiedot**: onko vastuuhenkilöt tuomittu rikoksista?
- ✓ •**Rekrytointikäytännöt**—miten yritys löytää työntekijänsä?
- ✓ •Suorarekrytoinnit vs. työvoiman välittäjät
- ✓ •*Employerpaysprinciple*—työntekijöiden ei tule maksaa kuluja rekrytoinnistaan
- ✓ •Työsopimus kielellä jonka työntekijä varmasti ymmärtää
- ✓ •Miten palveluntuottaja varmistaa työntekijöiden työnteke-oikeuden?
- ✓ •Työllistääkö yritys kevyt-yrittäjiä?
- ✓ •**Perehdytys** —miten yritys perehdyttää työntekijät?
- ✓ •Tiedottaminen oikeuksista ja työehdoista
- ✓ •Tiedotus tahoista, joihin ottaa yhteyttä ongelmatilanteissa
- ✓ •Tulisiko ostajan perehdyttää myös?
- ✓ •**Sopimus**
- ✓ •Onko sopimuksen ketjuttamiselle perusteltua tarvetta? →Rajaa alihankkijoiden käyttöä
- ✓ •Oikeus auditointiin ja työntekijöiden haastatteluun
- ✓ •Sanktiot sopimusrikkomuksista; vaatimus korjata ja korvata rikkeet; irtisanominen viimeinen vaihtoehto

✓ KYSYMYKSIÄ PALVELUNTUOTTAJALLE

- ✓ Mikä on yrityksen **työvoiman rakenne**: suoraan palkatun henkilöstön osuus, ulkomaalaiset ja määräaikaisten työntekijät sekä henkilöstöpalveluyritysten ja alihankkijoiden kautta palkattu henkilöstö?
- ✓ •Onko yrityksellä **systemaattinen rekrytointimenettely**, josta käy ilmi mm. ketkä vastaavat rekrytoinnista?
- ✓ •Käyttääkö yritys **rekrytointiyrityksiä tai työvoiman välittäjiä**? Kuinka ne valitaan ja kuinka varmistatte, että ne noudattavat työntekijöiden oikeuksia koskevia standardeja?
- ✓ •Miten **ulkomaalaisten työntekijöiden työllistämisprosessi** on **organisoituensimmäisestä yhteydenotosta** aina töiden aloittamiseen kohdemaassa?
- ✓ •Onko yritykselläsi **toimintaohjeita** tai strategioita työperäisen **hyväksikäytön tai ihmiskaupan ehkäisemiseksi** toimitusketjussanne?
- ✓ •Miten ulkomailta tulevien työntekijöiden **matkajärjestelyt** on hoidettu ja kuka maksaa heidän matkansa?
- ✓ •Varmistatteko, etteivät työntekijät joudu maksamaan **rekrytointipalkkioita? Miten?**

✓ KYSYMYKSIÄ PALVELUNTUOTTAJALLE

- ✓ Onko kaikkia **työntekijöitä tiedotettu** Suomen **yleisistä työehdoista** ennen töiden aloittamista? Annetaanko tiedot **kielellä**, jota **työntekijät ymmärtävät**, tai onko heillä mahdollisuus käyttää **tulkkia**?
- ✓ •Onko **työntekijöille kerrottu työntekijän oikeuksista kielellä, jota työntekijät ymmärtävät**? Esim. oikeudesta saada työehtosopimuksen mukaista palkkaa ja ylityökorvauksia sekä oikeudesta liittyä ammattiliittoon.
- ✓ •Onko yritykselläsi **valitusmekanismia** tai eettistä ilmoituskanavaa? Miten työntekijät voivat ilmoittaa huolistaan?
- ✓ •Järjestääkö työnantaja työntekijöille **majoituksen tai apua majoituksen löytämisessä**? Kuinka vuokra määräytyy, vähennetäänkö se suoraan palkasta ja onko yritykselläsi sääntöjä siitä, ketkä ovat oikeutettuja majoitukseen? Kuinka monta työntekijää kussakin asumisyksikössä asuu?
- ✓ •Kuinka työntekijöiden **työmatkat** on järjestetty? Jos yrityksesi järjestää kuljetukset työpaikalle, onko työntekijöiden maksettava niistä? Kuinka niiden hinta määräytyy?

✓ WORK HELP FINLAND MOBIILISOVELLUS TYÖNTEKIJÖIDEN AVUKSI

WORK
HELP
FINLAND

- ✓ Work Help Finland -mobiilisovellus on tarkoitettu Suomeen tuleville ja Suomessa oleville ulkomaisille työntekijöille.
- ✓ Sovelluksesta saa tietoa oikeuksista ja velvollisuuksista työntekijänä Suomessa. Sovelluksen kautta löydät myös keskeisimmät avun tarjoajat, jos epäilee joutuneensa väärin kohdelluksi.
- ✓ Sovellus löytyy 26 kielellä:
- ✓ suomi, englanti, albania, arabia, bengali, bosnia, dari, espanja, farsi, hindi, kurdi, mandariinikiina, nepali, portugali, ranska, romania, ruotsi, somali, thai, turkki, ukraina, uzbekki, urdu, venäjä, vietnam, viro

ARVOT

Luotettavuus
Vastuullisuus
Yhdenvertaisuus

MENESTYSTEKIJÄT

- Puhtausalan ja jäsenten osaamisen kasvattaminen
- Alan innovaatioiden esilletuonti
- Alan vaikuttavuuden lisääminen
- Alan tieteellinen ja tutkimusten tukeminen

VISIO

Suomi on maailman
siistein ja puhtain maa

MISSIO

Liiton tehtävä on
auttaa puhtausalaa
kehittymään tiellä
kokonaistavoitteeseen